

GREENPEACE

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep,
0032 Oslo

deres ref;

vår ref; 8312

Oslo; 15.05.2012

Høringsuttalelse vedr. Nussir ASAs utslippstillatelse og drift av kobbergruve i Kvalsund kommune, Finnmark

Viser til høringsbrev fra Klima- og forurensningsdirektoratet, Nussir søker om tillatelse til drift av kobbergruve i Kvalsund, Finnmark (2010/397).

Organisasjonene WWF, Greenpeace, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Naturvernforbundet, Friluftslivets fellesorganisasjon, Reddvillaksen.no og Norske Lakseelver går i mot at gruveselskapet Nussir ASA får utslippstillatelse for giftig gruveavfall i Repparfjorden, en nasjonal laksefjord. Ny gruve drift etter Nussir ASAs planer vil kunne gå på bekostning av unike og fornybare fiskeressurser som villaks, sjøørret, sjørøye og torsk. Av all atlantisk villaks hører 1/3 hjemme i norske elver, og Finnmark er et av verdens viktigste oppvekst- og gyteområder for atlantisk villaks. Norge har derfor et internasjonalt ansvar i å bevare livsmiljøet for disse og andre arter, både i elver og fjorder.

Markant nedgang i villaksbestanden

Ser vi på fangststatistikken for Repparfjordelva i for- og etterkant av forrige gruve driftsperiode (Folldal Verk A/S, 1972-78), er det liten tvil om at gruvevirksomheten har hatt en negativ innvirkning på villaksbestanden. Bestanden var i etterkant av gruve driften på slutten av 70-tallet redusert med 90 % i forhold til dagens vitale bestand. Dette var langt

under gytebestandsmålet for vassdraget, og bestanden sto i fare for å bli utryddet. I dag er Repparfjordelva blant Norges aller beste laksevassdrag, godt forvaltet av Vest-Finnmark Jeger- og fiskerforening gjennom 90 år. Utallige dugnadstimer og store pengebeløp er investert i restaureringen av laksetrappa i elva de siste årene. Det er ikke gitt at gruvedriften alene sto for reduksjonen i forrige gruvedriftperiode, men faren for negativ påvirkning både på anadrome arter og fjordmiljøet generelt er overhengende dersom det igjen tillates store utslipp av giftig gruveavfall i Repparfjorden.

Et nasjonalt og internasjonalt ansvar

Gjennom internasjonale avtaler, Naturmangfoldloven og St.prp. nr. 32 (2006-2007), har Norge forpliktet seg til å forvalte laksebestander generelt og laksebestander i nasjonale laksefjorder spesielt ut i fra føre-var-prinsippet. Dersom det er tvil om et naturinngreps effekt på villaksebestanden, skal hensynet til villaksebestanden veie tyngre enn andre interesser.

Repparfjorden ikke egnet som sjødeponi

Massene som planlegges deponert i fjorden vil inneholde svært høye konsentrasjoner av kobber. Forurensing av tungmetaller i porevann og marine sedimenter er klassifisert i egne tabeller utarbeidet av Statens forurensingstilsyn, nå Klif. Nussir ASAs gruveavfall inneholder i gjennomsnitt ca. 500 mg. kobber per kg. avgangsmasse som langt overskrider grenseverdiene for Klifs tilstandsklasse V (svært forurenset, >220 mg Cu/kg sediment, akutt toksiske tilstander), både for kobberinnholdet i gruveavfallet (sedimentet) og utlekket i porevannet. Selv om kobber er et nødvendig grunnstoff for de aller fleste organismer, også vannlevende organismer, så vil organismene regulere opptak inntil et visst punkt, og over dette punktet vil kobbermengden gjøre stor skade på organismen. Vi kan derfor ikke anbefale deponering av gruveavfall i et sjødeponi hvis gruveavfallet har et for høyt kobberinnhold.

Repparfjorden er en grunn fjord med spesiell bunntopografi som gir sterke bunnstrømmer. Dette gjelder spesielt det indre fjordbassenget hvor Nussir ASA søker om deponeringen. Sterke bunnstrømmer og overflatestrømmer i fjorden vil fordele de lettere sedimentene og oppløste giftstoffene og blakke sjøvannet med en påfølgende negativ innvirkning på livsmiljøet i fjorden. Dette er spesielt kritisk for smolt av anadrome arter som må tilvenne seg sjøvann etter flere år i ferskvann (elv). I denne fasen oppholder de seg i brakkvannssonen innerst i fjorden over lengre tid, og er derfor svært sårbare for ugunstig vannkjemi og miljøgifter. I tillegg kommer miljøbelastning på sjølevende pattedyr, andre fiskearter og bunnlevende organismer som over tid tar opp miljøgifter.

Etterlyser strengere miljøkrav

Organisasjonene WWF, Greenpeace, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Naturvernforbundet, Friluftslivets fellesorganisasjon, Reddvillaksen.no og Norske Lakseelver frykter en ukritisk vekst i gruvevirksomheten basert på gammel teknologi og utdaterte miljøkrav. Myndighetene må derfor stille strengere krav til ny gruvevirksomhet iht. en nasjonal gruvedriftsstrategi. Dumping av gruveavfall i nasjonale laksefjorder eller munningsområdet i nasjonale laksevassdrag må forbys, og giftig avrenningsvann fra landdeponiene må behandles slik at det ikke dreneres ut i laksevassdragene eller skader miljøet på andre måter.

Videre må laksens utvandningsveier mot havet også skjermes mot negativ påvirkning fra gruvevirksomhet.

Konklusjon

WWF, Greenpeace, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Naturvernforbundet, Friluftslivets fellesorganisasjon, Reddvillaksen.no og Norske Lakseelver fraråder at Klif gir Nussir ASA utslippstillatelse av giftig gruveavfall i Repparfjorden slik det nå søkes om.

Med vennlig hilsen

WWF

Greenpeace

Norges Jeger- og Fiskerforbund

Naturvernforbundet

Friluftslivets fellesorganisasjon

Reddvillaksen.no

Norske Lakseelver